

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

**MED
PODCAST
OG
SAMTALE**

**ENSOMHED - DØDEN - KONFLIKTER
- AT FØLE SIG ANDERLEDES -
NATUR - MENINGEN MED LIVET**

**UNDERVISNINGSFORLØB OM
LIVETS STORE SPØRGSMÅL**

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

- Materialeintroduktion til undervisere af folkekirkens konfirmander

INDHOLDSFORTEGNELSE

Konfirmanderne har ordet.....	2
<i>Om materialet</i>	3
<i>Materialets indhold</i>	3
<i>Hvem står bag materialet?</i>	4
<i>Hvor finder du materialet?</i>	5
<i>De store formål</i>	5
<i>Et spejl af virkeligheden</i>	5
<i>Sådan bruger du materialet</i>	6
<i>Brug materialet ifb. skolevægning</i>	6
Tema 1: Er der liv efter døden?.....	7
Tema 2: Ensomhed	10
Tema 3: Anderledes	14
Tema 4: Konflikt.....	18
Tema 5: Meningen med livet.....	22
Tema 6: Natur, ro og tro	26

Om materialet

I de her år opsøger flere og flere unge kirken – måske fordi der er mange spørgsmål, der banker på: Hvad er meningen med livet? Er der liv efter døden?

Samtidig hviler der også en skygge over mange unge, der oplever dårlig mental trivsel.

Netop her er konfirmandstuen kærkommen, fordi den helt unikt giver konfirmanderne de nødvendige rammer til at tale om de store spørgsmål, de bærer i deres sind. Et rum, de har brug for, fordi de ofte mangler et sted til at reflektere over deres egen livssituation og egne valg. Det finder de i konfirmandstuen, hvor de kan blive til som mennesker og fordybe sig i livets eksistentielle og religiøse spørgsmål på en anden måde end i skolen. Uden samtalen i konfirmandstuen kan de mangle sprog og forståelse for livets store spørgsmål.

Som to konfirmander sagde i forbindelse med tilblivelsen af dette materiale:

- "Her er det mere fredeligt. Det er ikke som i klassen, hvor man føler, alle dømmes én." (Pige, 14)
- "I kirken føles det som om, man må sige alt. Ingen dømmes én her." (Pige, 15)

Derfor sidder du nu med dette materiale foran dig. Vores mål er nemlig, at dette forløb kan være med til at skabe et fortroligt rum, hvor konfirmanderne føler sig frie til at tale om de store spørgsmål i livet, der fylder hos dem. Med materialet forsøger vi at sætte gang i den gode samtale og ruste konfirmanderne til mødet med svære situationer - både nu og i fremtiden. Håbet er, at de trykke rammer om snakken i konfirmandstuen vil give konfirmanderne lyst til at vende sig mod kirken, når livskriser eller store spørgsmål trænger sig på senere i livet.

Materialets indhold

Vi har foretaget længere kvalitative interviews med tre grupper konfirmander i henholdsvis storby, mindre by og på landet. De interviews har dannet grundlag for de temaer, der er udvalgt i dette materiale. Derudover er der lavet interviews med tre præster, som har kvalificeret udvælgelsen af emner.

I alt dækker materialet seks eksistentielle emner, som konfirmander selv har peget på, er vigtige at få talt om – og som det kan være svært at få talt om i skolen eller med kammeraterne. Det gælder:

- Er der liv efter døden?
- Ensomhed
- Anderledes

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

- Konflikt
- Meningen med livet
- Natur, ro og tro

Inden for hvert emne er der tilknyttet en lang podcast og to kortere (Til naturtemaet er der kun den lange podcast) om emnet samt en række øvelser og værktøjer, du kan bruge for at sætte gang i samtalen i konfirmandforberedelsen. I undervisningsmaterialet tages der udgangspunkt i den lange version af podcasten til hvert afsnit. De kortere podcasts kan bruges i forbindelse med opstart og opsamling på lektionen, eller hvis du vil tilrettelægge undervisningen anderledes.

Materialet er blevet til, fordi konfirmander og præster har efterspurgt nyt undervisningsmateriale, der tager udgangspunkt i den livsverden, som konfirmanderne navigerer i. Præsterne vil møde konfirmanderne i øjenhøjde - og konfirmanderne savner et rum, hvor de uden skrupler kan dele det, der fylder i deres sind - men som de ikke får talt om.

Hvem står bag materialet?

Det Religionspædagogiske Udvalg i Viborg Stift står bag tilblivelsen af materialet. Stiftspræst for religionspædagogik Gitte

Thorsøe har været en ledende del af projektet, mens også flere øvrige medlemmer af udvalget har givet inputs til arbejdet. Materialet er også blevet testet i forbindelse med konfirmandforberedelse.

Selve arbejdet med udvælgelse af emner og udvikling af podcasts er lagt i hænderne på Mediehuset Periskop, hvor journalisterne Søren Prehn og Anika Thorø Weber har været tovholdere på projektet og stået for alt fra interviews med præster til fokusgrupper med konfirmander og udvikling af podcasts og det endelige undervisningsmateriale.

Søren Prehn har stor erfaring med produktion af podcasts til og med unge, mens Anika Thorø Weber er fast tilknyttet Viborg Stift og har tro og eksistens som et fagligt fokusområde.

Bag tilblivelsen står også lektor ved VIA University College Lærke Groth, der er ekspert i filosofi med børn. Hun har bidraget med løbende sparring og været med i udviklingen af de øvelser og værktøjer, der indgår i det endelige materiale. Ligeledes har Marius Weber, efterskolelærer og underviser på udvalgte efterskolelærere og undervisere på udvalgte efterskolelærere konfirmandtilbud 'Konfirmandkursus', bidraget med udvikling af øvelser til materialet samt løbende sparring.

"Konfirmanderne har ordet" er støttet af Ole Kirks Fond. Viborg Stift har også selv

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

dækket en del af udgifterne til arbejdet med materialet.

Hvor finder du materialet?

Til hvert tema er der udviklet en lærervejledning, som du kan tilgå på Viborg Stifts hjemmeside, Folkekirkens Konfirmandcenter og Den Digitale Konfirmandstue.

De enkelte podcasts kan du også finde der, hvor du normalt lytter til podcasts.

De store formål

1. At skabe tryghed omkring et svært emne

Emnerne i materialet har det tilfælles, at de er tæt knyttet til konfirmandernes hverdag, men at mange unge aldrig har haft et trygt rum til at tale om dem. Samtalen kan gøre emnet mindre skræmmende og tabubelagt.

2. At give sprog til følelser

Unge kan have svært ved at sætte ord på alt fra sorg til følelsen af at være anderledes. Samtalerne hjælper dem til at udtrykke følelser mere klart, hvilket styrker deres emotionelle modenhed.

3. At styrke fællesskabet i konfirmandgruppen

Når man deler sin sårbarhed, opstår der ofte stærkere relationer. Det minder konfirmanderne om, at ingen står alene

med svære tanker. De har både deres klassekammerater at gå til - og de mennesker, de møder i kirken.

4. At forbinde livets store spørgsmål med kristendommen

Troen giver rammer for at forstå den verden, vi lever i, og de udfordringer, vi hver især møder. Samtalen giver mulighed for at relatere egne tanker til bibelske fortællinger, ritualer og kirkens tradition.

5. At forberede konfirmanderne på virkeligheden

Mange konfirmander har allerede haft personlige erfaringer med de emner, som berøres i materialet - og har de ikke, vil de formentlig møde det senere i livet. At have talt om det gør dem bedre rustet til at håndtere sorg, konflikter mv.

6. At give dem mulighed for at stille spørgsmål, de ellers ikke tør stille

Unge går ofte rundt med tanker om eksistentielle emner, men uden at vide, hvor de skal henvende sig. Et åbent rum til spørgsmål kan give dem tryggere og mere meningsfulde svar.

Et spejl af virkeligheden

De seks emner er udvalgt af konfirmanderne selv. Gennem en række fokusgrupper lavet med konfirmander fra land, by og storby har vi fundet frem til seks emner, som optager

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

konfirmanderne bredt. Mange af emnerne har det til fælles, at de handler om den helt nære verden, som konfirmanderne navigerer i; om at miste én, man elsker, konflikter eller at føle sig anderledes.

Med andre ord: materialet er lavet, så det afspejler den virkelighed, som optager konfirmanderne. Her er det ikke præsten, der sætter dagsordenen for samtalen. I stedet tager det udgangspunkt i konfirmandernes livsverden.

Sådan bruger du materialet

Materialet har en helhed, men de enkelte temaer kan også fungere som selvstændige indslag i den øvrige undervisning. Samtidig kan de enkelte øvelser inden for hvert tema stå selvstændigt, og du kan derfor bruge materialet, som det passer bedst til netop dine konfirmander.

Afsæt to lektioner til hvert tema.

Podcastene lyttes til som en del af undervisningen. Flere har gode erfaringer med, at konfirmanderne lytter til lydfortællingerne to og to, mens de går en tur nær kirken - eller at lytte til podcast i fællesskab liggende på kirkebænkene.

Når du vælger mellem temaerne, så vær opmærksom på, om der er nogle temaer,

som er særligt aktuelle for dine konfirmander. Måske er de netop nu optaget af interne konflikter. Overvej derfor også, om et emne kan være *for* sårbart at tage op i konfirmandforberedelsen.

Brug materialet ifb. skolevægning

Flere og flere børn og unge oplever i dag skolevægning eller andre psykosociale udfordringer, som gør det svært at være en del af et almindeligt klassefællesskab. Uanset udfordringer skal alle unge have mulighed for at blive konfirmeret.

Materialet her er et oplagt værktøj til at give alle konfirmander adgang til god og vedkommende undervisning. Særligt er det oplagt at lade konfirmanden med skolevægning lytte til en podcast i sine egne, trygge rammer. Nogle af øvelserne i materialet kan også bruges i den individuelle undervisning, mens andre kræver tilpasning.

“Konfirmanderne har ordet” ligger derfor også tilgængeligt på Den Digitale Konfirmandstue, som er et værktøj til præster og andre undervisere af konfirmander.

TEMA 1: ER DER LIV EFTER DØDEN?

VEJLEDNING TIL PRÆSTER

Refleksion og eftertanke

Temaet 'Er der liv efter døden?' åbner for nogle af de dybeste spørgsmål, et menneske kan stille. Det handler ikke kun om tro på et liv efter døden – men også om, hvordan vi forstår sorg, håb og kærlighed.

For mange unge er døden noget fjernt og abstrakt, men for nogle er den også meget nær. Nogle har mistet en bedsteforælder, et kæledyr – eller måske en forælder. Derfor kræver emnet en særlig ro og en tydelig ramme, hvor konfirmanderne mærker, at der er plads til både tro, tvivl og tavshed.

Som præst er din vigtigste opgave her ikke at give svar, men at rumme spørgsmålene. Når de unge får lov at dele deres tanker uden at blive korrigeret, kan der opstå dyb tillid og ægte samtale. Din opgave er selvfølgelig også undervejs at give konfirmanderne indblik i, hvad biblen siger om emnet.

Formål

At give konfirmanderne mulighed for at tale om tro, håb og sorg – og hvad de selv tror sker, når man dør. Temaet giver plads til både personlige tanker og fælles refleksion.

Lektionens tre aktiviteter

1. Lyt til podcast på gåtur (ca. 30 min. – inklusiv introduktion)
2. Refleksion ved gravsted (ca. 30 min.)
3. Brætspil – samtale i grupper (ca. 30 min.)

Hvis tiden er knap, kan refleksionen eller brætspillet udelades.

Praktisk forberedelse

- Bed på forhånd konfirmanderne om at medbringe headset til dagens undervisning
- Hav spørgegeark, spilleplade (se øvelsesmappen), spillebrikker, blyanter, terninger og snacks klar

Før I begynder

Introducer temaet, så konfirmanderne ved, hvad der skal ske, og hvorfor.

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

Sig fx:

“I dag skal vi tale om noget, som alle mennesker tænker over – nemlig døden. Vi skal høre nogle unge fortælle, hvordan de har oplevet det at miste, og hvad de tror, der sker bagefter. Måske har I selv mistet nogen, eller måske har I bare tænkt over, hvad der sker, når man dør. I dag skal I have lov at tale om det på jeres egen måde.”

Skab tryghed ved at understrege:

- Der findes ikke rigtige eller forkerte svar.
- Det er frivilligt, hvor meget man deler.
- Man må også bare lytte.

Indledende spørgsmål

Skriv spørgsmålet ”Er der liv efter døden?” på tavlen og bed konfirmanderne tale sammen om spørgsmålet to og to. Herefter er der opsamling i plenum.

Hvis der er tavshed i klassen, så sig:

”Dem der tror på liv efter døden, stil jer til venstre for tavlen, dem der ikke tror på liv efter døden, stil jer til højre. Er du i tvivl, så stil dig i midten.” Bed nu

konfirmanderne snakke sammen om, hvorfor de står netop der. Derefter kan I drøfte i plenum.

Opfølgende spørgsmål:

- Hvorfor tror I, der er liv efter døden – eller hvorfor ikke?

- Hvad tænker I, der sker, når et menneske dør?

1. Podcast på gåtur (ca. 30 min. – inkl. introduktion)

- Fortæl konfirmanderne: I skal nu ud at gå to og to og lytte til en podcast.
- Undervejs er der to korte pauser, hvor I skal tænke over nogle spørgsmål.
- I behøver ikke svare højt – bare lyt og tænk over, hvad I selv tror.

Konfirmanderne går to og to og lytter til podcasten den lange podcast (evt. med delt headset eller afspillet fra højttaleren). Podcasten kan også afspilles i plenum fx i kirken.

I podcasten møder de: William, Silje, Caroline og Frederik fra Mellerup- og Åbybro efterskoler. Frederik har mistet sin far og deler sit håb om, at der er liv efter døden, så han en dag kan møde sin far igen. Derudover medvirker præsten Gitte. Før gåturen udlever du spørgeark, som du finder i øvelsesmappen.

2. Refleksion ved gravsted (ca. 30. min)

Lad konfirmanderne gå lidt på kirkegården og lede efter et gravsted, der

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

fanger deres opmærksomhed: Måske er det særligt flot udsmykket, har indgraveret et særligt flot citat – eller måske er der en alder på den afdøde, som gør indtryk. Hvis konfirmanderne er optaget af to forskellige gravsteder, så bed dem slå sten-saks-papir om, hvor de skal sætte sig.

Nu skal de sammen tale om refleksionsspørgsmålene og udfylde arket. De kan skrive stikord, tegne eller bruge symboler. Efter ca. 20 minutter samles I til fælles opsamling.

Opsamling i plenum

- Når konfirmanderne samles igen, kan du spørge:
Var der noget, der overraskede jer, mens I sad ved gravstedet?
- Hvad tror du, vi kan lære af at tænke over døden?
- Hvordan hænger sorg og kærlighed sammen?

3. Brætspil – refleksion i fællesskab (ca. 30 min.)

Del konfirmanderne i grupper af 3–5 personer. Giv hver gruppe en spilleplade (A3-format, gerne lamineret), én terning og spillebrikker (fx kapsler eller mønter). Find spillet i øvelsesmappen. Stil også gerne lidt snacks frem.

Sådan spiller de:

1. Første spiller slår med terningen og rykker frem.
2. Spilleren læser spørgsmålet højt og svarer.
3. De andre stiller opfølgende spørgsmål.
4. Turen går videre, indtil én når i mål.

Formålet er ikke at vinde, men at få gode samtaler i gang.

Afslutning (ca. 5 min.)

Afslut med at samle op på hele forløbet.

Spørg fx:

- Hvad har I opdaget om døden i dag?
- Er der noget, I vil tage med jer videre?

Du kan evt. afslutte lektionen med en kort refleksion eller bøn, fx:

“Gud, tak fordi du kender os – både i livet og i døden. Tak fordi du holder fast i os, også når vi ikke forstår alt. Hjælp os til at leve med håb og kærlighed, uanset hvad vi mister.”

TEMA 2: ENSOMHED

VEJLEDNING TIL PRÆSTER

Refleksion og eftertanke

Dette tema rummer en særlig mulighed for at åbne samtaler om sårbarhed og fællesskab. For mange unge er følelsen af ensomhed ikke det samme som at være alene, men snarere at føle sig uden for eller overset.

Når konfirmanderne får mulighed for at tale om dette i et trygt rum, oplever de ofte, at andre genkender deres tanker. Derfor er det vigtigt, at du som præst skaber rammen og er nysgerrig og lyttende. Din opgave er selvfølgelig også undervejs at give konfirmanderne indblik i, hvad biblen siger om emnet.

Formål

At give konfirmanderne et trygt rum til at tale om ensomhed – uden at de behøver at dele noget personligt. Temaet hjælper dem med at finde ord for svære følelser og skabe forståelse for hinanden.

Lektionens tre aktiviteter

1. Mange måder at være ensom på (10 min.)
2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 30 min.)
3. Tænk og tal om følelser (en øvelse i tre dele) (ca. 55 min.)

Hvis tiden er knap, kan øvelsen 'Tænk og tal om følelser' kortes ned.

Praktisk forberedelse

- Hav højttaler klar til at afspille lydfil i øvelse 1 i plenum
- Print citatkort og klip dem ud (ét kort pr. konfirmand).
- Print papir til tegneøvelsen og hav papir og blyanter (og gerne farver/tuscher) klar.
- Forbered evt. rolig baggrundsmusik til tegneøvelse
- Stil stole i rundkreds til den afsluttende øvelse (evt. undervejs i lektionen). Print spørgsmålsark til dig selv.

Før I begynder

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

Forklar kort, at ensomhed er noget, alle mennesker kan opleve – også selvom man har mange omkring sig.

Sig fx:

“I dag skal vi tale om noget, som mange mennesker kender – nemlig ensomhed.

Vi skal høre nogle unge fortælle om, hvordan de har oplevet det, og bagefter taler vi om, hvordan det føles at være ensom – og hvad vi kan gøre for hinanden.”

Skab tryghed ved at understrege:

- Der er ikke rigtige eller forkerte svar.
- Man bestemmer selv, hvor meget man vil sige.
- Det er også helt i orden bare at lytte.

Mange måder at være ensom på (ca. 10 min.)

Fortæl klassen, at I nu sammen skal lytte til et kort lydclip med Caroline, der fortæller om, hvordan hun har oplevet at være ensom som den nye pige i klassen.

Afspil lydklippet 'Ensom_Caroline'.

Caroline fortæller, at hun føler sig glemt og bliver ensom. Det er én måde at være

ensom på. Men kan man være ensom på andre måder?

Spørg konfirmanderne: Kan I nævne nogle måder at være ensom på?

Hvis du ikke får respons på spørgsmålet, kan du stille et par guidede spørgsmål:

- Er det ensomhed at stå i Brugsen og ikke kunne finde nogen at spørge, om der er mere mælk?
- Er det ensomhed, når ingen har tid til at besøge én?
- Osv.

Podcast – gåtur og refleksion (ca. 30 min.)

Konfirmanderne skal nu lytte til den lange podcast. Fortæl dem:

- I skal nu ud at gå to og to og lytte til en podcast.
- Undervejs er der to korte pauser, hvor I skal tænke over nogle spørgsmål.
- I behøver ikke svare højt – bare lyt og tænk over, hvad I selv tror.

Mens konfirmanderne går, kan de dele et headset eller afspille fra højttaleren på telefonen. I kan også høre den i fællesskab fx i kirken – liggende på hver sin kirkebænk.

I podcasten møder de: Caroline, Lars, Therese og Karla fra Mellerup- og Åbybro efterskoler, som fortæller om, hvordan de

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

selv har oplevet ensomhed. Derudover medvirker præsten Frederik.

Efter lytningen samler I op i plenum.

Spørg fx

- Hvad lagde I mærke til?
- Var der noget, I kunne genkende fra jer selv eller andre?

Tænk og tal om følelser (ca. 55 min.)

En øvelse i tre dele:

- Tegning
- Citater
- Samtale om ensomhed – på en tryk og undersøgende måde.

Formål

Øvelserne hjælper dem til at sætte ord og billeder på det at være menneske og åbner for en samtale om, hvordan vi kan forstå og møde hinandens følelser.

Gode råd til gennemførelse

- Giv en tydelig ramme: Eleverne behøver ikke dele private oplevelser.
- Skab en rolig og tryk stemning, især under tegning og samtale.
- Vær aktivt til stede – hjælp de stille i gang, og sørg for, at alle føler sig inkluderet.
- Brug evt. tavle eller flipover til at samle ord eller pointer op til sidst.

Manual til de tre øvelser

1. Tegneøvelse – 'Forlystelsen Ensom' (ca. 15 min.)

Formål

Øvelsen giver en kreativ og indirekte måde at udforske et svært begreb på. Den åbner for samtale om følelser gennem symboler fremfor personlige historier.

Bed konfirmanderne forestille sig, at der i et tivoli findes en forlystelse, der hedder 'Ensom'. Hvordan ser den ud? Hvordan føles det at prøve den? Hvad hører, ser og mærker man?

Gennemførelse

- Sæt rolig musik på.
- Konfirmanderne tegner deres eget billede af 'Forlystelsen Ensom'.
- Efter 10 minutter deles de i små grupper og viser deres tegninger.
- De taler om, hvad de har prøvet at vise, og hvordan det føles.

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

2. Citatøvelse – 'Hvad siger andre om ensomhed?' (ca. 20 min.)

Formål: Øvelsen giver eleverne sprog gennem andres ord. Den hjælper dem med at opdage, hvordan ensomhed kan opleves på mange måder, og at man ikke er alene om at have den følelse.

Gennemførelse: Del et citatkort ud til hver konfirmand. Forklar, at citaterne er forskellige stemmer, der sætter ord på ensomhed.

Find citater i øvelsesmappen.

- Eleverne går rundt i rummet og møder hinanden to og to.
- De læser deres citater højt for hinanden og taler kort om:
 - Hvad betyder citatet?
 - Er du enig eller uenig?
- Derefter bytter de citater og finder en ny makker.
- Efter 10 minutter samles de i små grupper og deler et par tanker fra deres samtaler.

3. Skift plads, hvis du er enig (ca. 20 min.)

Find spørgsmål i øvelsesmappen.

Formål: Øvelsen skaber bevægelse og samtale i et trygt, ikke-personligt format. Den hjælper eleverne med at mærke egne

holdninger og se, at følelser opleves forskelligt – men at de alle hører til i fællesskabet.

Gennemførelse:

1. Stil stolene i en rundkreds – én stol mere end antallet af deltagere.
2. Forklar, at du læser et udsagn højt ad gangen.
3. De, der er enige, rejser sig og finder en ny stol.
4. Når alle har sat sig, får de 1–2 minutter til at tale med sidemakkeren om, hvorfor de flyttede sig – eller ikke gjorde.
5. Tag enkelte udsagn op i plenum, hvis stemningen er god og tiden tillader det.
 - Hvad fik jer til at flytte jer?
 - Er der nogen, der tænker anderledes?

Afslutning (ca. 5 min.)

Afslut med at samle op på hele forløbet.

Spørg fx:

- Hvad har I opdaget om ensomhed i dag?
- Er der noget, I vil tage med jer videre?

Evt. afslut med en kort refleksion eller bøn, fx:

“Gud, tak fordi du kender os – også når vi føler os alene. Hjælp os til at se hinanden

og til at være et fællesskab, hvor ingen står uden for.”

TEMA 3: ANDERLEDES

VEJLEDNING TIL PRÆSTER

Refleksion og eftertanke

Temaet 'Anderledes' er oplagt til at tale om menneskers værdi og ligeværd – uanset forskelle. De unge lever i en tid, hvor presset for at 'være som de andre' er stort. Her bliver samtalen om at turde stå ved sig selv og samtidig rumme andre vigtig.

Som præst kan du hjælpe dem med at opdage, at forskellighed ikke skiller os ad, men tværtimod gør fællesskabet stærkere. I kirken er der plads til alle – også dem, der føler sig uden for. Din opgave er selvfølgelig også undervejs at give konfirmanderne indblik i, hvad biblen siger om emnet.

Formål

At give konfirmanderne mulighed for at tale om, hvad det betyder at være anderledes – og at opdage, at forskellighed er en del af fællesskabet. Temaet lægger op til at reflektere over

identitet, mod og rummelighed – og til at se det værdifulde i, at vi ikke alle er ens.

Lektionens fire aktiviteter

1. Fortæl mig, hvad det vil sige at være anderledes (20 min.)
2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 25 min.)
3. Giv råd til Lars (15 min.)
4. Stem med fødderne – samtale i bevægelse (20 min.)

Praktisk forberedelse

- Bed på forhånd konfirmanderne om at medbringe headsets til dagens undervisning
- Print spørgsmål til øvelsen "Giv råd til Lars" eller lav en lille PowerPoint med spørgsmålene

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

- Lav et skilt, hvor der står 'Ja' og et hvor der står 'Nej' til øvelsen 'Stem med fødderne' og medbring tape til ophæng på væggen. Print også spørgsmålene til dig selv.
- Medbring skriveredskaber og papir, som bruges til øvelse undervejs i podcasten

Før I begynder

Fortæl, at dagens tema handler om det at være anderledes – og hvordan vi alle på hver vores måde skiller os ud fra hinanden.

Sig fx:

“I dag skal vi tale om det at være anderledes. Nogle gange føles det godt, andre gange svært. Vi skal høre nogle unge fortælle om, hvordan de oplever at skille sig ud – og tale om, hvad der gør os forskellige, og hvorfor det faktisk er vigtigt.”

Skab tryghed ved at understrege:

- Alle mennesker er anderledes på hver deres måde.
- Der er ikke rigtige eller forkerte svar.
- Man må gerne bare lytte, hvis man ikke har lyst til at sige noget.

1. Fortæl mig, hvad det vil sige at være anderledes (ca. 20 min.)

Skriv på tavlen: Hvad vil det sige at være anderledes?

Bed konfirmanderne stille sig op. Øvelsen går ud på, at de nu skal nå frem til en fælles definition af, hvad det vil sige at være anderledes. Der kan være uenighed – men så handler det om at argumentere for sin sag.

1. Tal først sammen to og to, og giv dem præcis to minutter til at definere begrebet
2. Dernæst tal sammen fire og fire (forbliv sammen med den, du har talt med). Giv konfirmanderne præcis to minutter til at definere begrebet
3. Otte og otte (forbliv sammen med dem, du har talt med). Giv konfirmanderne præcis fire minutter til at definere begrebet
4. Saml hele klassen, og giv konfirmanderne præcis fire minutter til at definere begrebet

2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 25 min.)

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

Konfirmanderne går to og to og lytter til den lange podcast. De kan dele et headset, spille ud af højtaleren, eller I kan høre den sammen i plenum – eksempelvis i kirken liggende på hver sin kirkebænk. Undervejs er der små pauser, hvor konfirmanderne skal tegne eller skrive – så husk papir og blyant.

I podcasten møder de: Lars, Caroline, Rasmus, Liva og Therese fra Mellerup- og Åbybro Efterskole. De fortæller om, hvordan det føles at skille sig ud og ikke altid passe ind. Derudover medvirker præsten Gitte.

Efter lytningen kan I samle op i fællesskab med spørgsmål som:

- Hvad lagde I mærke til?
- Var der noget, I kunne genkende fra jer selv eller andre?
- Brug også gerne dine egne erfaringer. Vores undersøgelser viser, at det kan være en god ide, at præsten inddrager egne oplevelser.

3. Giv råd til Lars (ca. 15 min.)

Afspil den korte podcast 'Anderledes_Lars', hvor Lars fortæller om, hvordan han føler sig anderledes. Print spørgsmålene, så der er et sæt til hver gruppe – eller del dem på en PowerPoint.

Bed nu konfirmanderne om i grupper af fire at forholde sig til:

- Lars fortæller, at når man er på jeres alder, så går man meget op i, hvilket tøj man selv og andre har på. Har han ret i det? Og er det godt eller skidt?
- Er det nemt at være ligeglad ligesom Lars – eller er det svært?
- Hvis I var gode venner med Lars – hvad ville I så sige til ham?

Spørgsmålene findes også til udprint i øvelsesmappen.

Efter samtalerne i grupperne samler I op i plenum. Tag udgangspunkt i de stillede spørgsmål.

4. Stem med fødderne – samtale i bevægelse (ca. 20 min.)

Find spørgsmål i øvelsesmappen.

1. Lav en skillelinje i rummet – fx med et reb, et stykke tape eller en række stole.
2. Hæng et skilt op i hver side: 'JA' og 'NEJ'.
3. Bed konfirmanderne stille sig på linjen midt i rummet.
4. Læs ét spørgsmål højt ad gangen:
 - De, der er enige, går mod JA-siden.
 - De, der ikke er enige, går mod NEJ-siden.

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

5. Giv kort tid til snak med sidemanden: Hvorfor står du her?
6. Efter spørgsmålene kan du tage en fælles snak i plenum.

Husk: Øvelsen handler ikke om rigtige svar – men om at tænke over, hvad man selv mener, og høre andres perspektiver.

Afslut øvelsen med en kort fælles refleksion:

- Hvad lagde I mærke til?
- Var der et spørgsmål, der var særligt svært?
- Er det nemt at være anderledes – eller modigt?

Afslutning (5 min)

Afslut med at samle op på hele forløbet.

Spørg fx:

- Hvad har I opdaget om at være anderledes i dag?
- Er der noget, I vil tage med jer videre?

Du kan evt. afslutte dagen med en kort refleksion eller bøn, fx:

“Gud, tak fordi du har skabt os forskellige. Hjælp os til at se det smukke i hinanden – og til at give plads til dem, der ikke ligner os. Gør os modige til at stå ved, hvem vi er, og til at være et fællesskab med åbne arme.”

TEMA 4: KONFLIKT

VEJLEDNING TIL PRÆSTER

Refleksion og eftertanke

Konflikter handler ofte om relationer og følelser, og for mange unge kan det være svært at finde ud af, hvordan man håndterer dem. Denne lektion giver mulighed for at tale om, hvad tilgivelse betyder i praksis – både menneskeligt og kristent.

Bibelsk set handler tilgivelse ikke om at glemme eller undskylde, men om at give slip på vreden, så vi kan komme videre – både med os selv og med hinanden.

Formål

At give konfirmanderne mulighed for at tale om, hvad der sker, når vi bliver uenige – og hvordan man kan håndtere konflikter på en god måde. Temaet sætter fokus på at forstå både sig selv og den anden, og på, hvorfor tilgivelse kan være en vej til forsoning og fred.

Lektionens fire aktiviteter

1. Konflikter har forskellige udtryk (ca. 10 min.)

2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 30 min.)
3. Dialogspil – konflikt og perspektiv (ca. 30 min.)
4. Filosofiske spørgsmål – om konflikt og tilgivelse (ca. 30 min.)

Hvis tiden er knap, kan den sidste øvelse udelades eller bruges som kort opsamling.

Praktisk forberedelse

- Hav højtaler klar til at afspille lydfil i øvelse 1 i plenum
- Print og klip konfliktkort og perspektivkort til øvelse 3
- Print filosofiske spørgsmål til øvelse 4
- Anskaf røde og grønne post-it-sedler (10 af hver farve pr. konfirmand)

Før I begynder

Fortæl konfirmanderne, at dagens tema handler om uenighed, konflikter og tilgivelse – noget, som alle oplever, men som kan være svært at tale om.

Sig fx:

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

“Kender du det, at du bliver rigtig uenig med din mor, far eller en ven – og at uenigheden vokser, hvis man ikke får talt om den? I dag skal vi tale om, hvad man kan gøre i sådan en situation – og hvorfor det nogle gange kan være svært at tilgive.”

Skab tryghed ved at understrege:

- Man må altid vælge, hvor meget man vil dele.
- Det vigtigste er at lytte og prøve at forstå hinanden.

1. Konflikter kan have forskellige udtryk (ca. 10 min.)

Fortæl klassen, at I nu sammen skal lytte til et kort lydclip med Esther, der fortæller om, hvordan hun har været i en lille konflikt med sin mor.

Afspil herefter lydklippet 'Esther_case'.

Spørg konfirmanderne:

- Kan I nævne nogle forskellige typer af konflikter?
- Hvad er de værste konflikter?

2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 30 min.)

Konfirmanderne skal nu lytte til den lange podcast. Fortæl dem:

- I skal nu ud at gå to og to og lytte til en podcast.
- Podcasten handler om, hvordan konflikter opstår, hvordan de føles, og hvordan man kan finde fred igen – med sig selv og med andre.

Mens konfirmanderne går, kan de dele et headset eller afspille ud af højttaleren på telefonen. I kan også høre den i fællesskab, fx i kirken – liggende på hver sin kirkebænk.

I podcasten møder de: Esther, Karla, Frederik, Caroline, Rasmus, Silje og Thilde. De fortæller ærligt om, hvor ubehageligt det kan være at stå midt i en konflikt – eller at se en udefra. Præsten Frederik fortæller også om, hvad Bibelen siger om uenigheder, og hvorfor tilgivelse er så vigtigt i vores relationer.

Efter lytningen samler I op i plenum.

Spørg fx

- Hvad lagde I mærke til?
- Var der noget, I kunne genkende fra jer selv eller andre?
- I podcasten fortæller flere om, hvor ubehageligt de synes konflikter er. Hvordan synes du, det er at stå i en konflikt? Har du mest lyst til at gå, råbe eller løse konflikten?

3. Dialogspil – konflikt og perspektiv (ca. 30 min.)

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

Formål: Øv jer i at se sagen fra flere sider og forstå hinanden bedre.

I skal arbejde i grupper på fire personer. Find konflikt- og perspektivkort i øvelsesmappen.

Der findes to slags kort:

- Konfliktkort – små historier om en uenighed.
- Perspektivkort – forskellige måder at se konflikten på.

Sådan gør I:

1. Læg konfliktkortene i en bunke med forsiden nedad.
2. Den første trækker et kort og læser konflikten højt.
3. De øvrige i gruppen får et perspektivkort.
4. Hver person fortæller, hvordan de oplever konflikten ud fra deres rolle.
5. Bliv i rollen og tal sammen om, hvordan konflikten kan løses.
6. Når konflikten er løst, trækker en anden i gruppen et konfliktkort og spillet fortsætter. Bliv ved, indtil tiden er gået.

4. Filosofiske spørgsmål – om konflikt og tilgivelse (ca. 30 min.)

Her skal I tænke og tale sammen om nogle større spørgsmål: Hvad betyder det at tilgive? Hvornår er det svært?

Print de otte filosofiske spørgsmål fra øvelsesmappen og hæng dem op forskellige steder i lokalet. Uddel røde og grønne post it-sedler til konfirmanderne.

Grøn = ja

Rød = nej.

Konfirmanderne bevæger sig nu rundt mellem de forskellige spørgsmål og sætter en post it op, som matcher deres svar. Når alle har svaret, samler I op i plenum og gennemgår hvert enkelt spørgsmål.

Spørg fx

- Jeg kan se, at der er rigtig mange, der har svaret, at man ikke altid skal tilgive. Hvordan kan det være?

- Biblen siger, man skal vende den anden kind til – hvad tænker I om det? Og hvad betyder det?

Afslutning (ca. 5 min.)

Afslut med at samle op på hele forløbet.

Spørg fx:

- Hvad har I opdaget om konflikter og tilgivelse i dag?
- Er der noget, I vil tage med jer videre?

Du kan evt. afslutte med en kort refleksion eller bøn:

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

“Gud, tak fordi du forstår os, også når vi skændes og bliver uvenner. Hjælp os til at se hinanden med dine øjne – og til at tilgive, som du tilgiver os.”

“Gud, tak fordi du forstår os, også når vi skændes og bliver uvenner. Hjælp os til at se hinanden med dine øjne – og til at tilgive, som du tilgiver os.”

TEMA 5: MENINGEN MED LIVET

VEJLEDNING TIL PRÆSTER

Refleksion og eftertanke

I temaet 'Meningen med livet' er det tid til at søge svar på det helt store spørgsmål: Hvorfor er vi her? Og hvad betyder det for den måde, vi lever vores liv på?

Målet er ikke at finde et svar – men at reflektere over emnet. Det er vigtigt, at du som præst skaber rammen og er nysgerrig og lyttende. Din opgave er selvfølgelig også undervejs at give konfirmanderne indblik i, hvad biblen siger om emnet.

Formål

At give konfirmanderne et trygt rum til at tale om et af livets helt store spørgsmål, som kan være svært at give et svar på. Temaet hjælper dem med at reflektere over, hvad de tror er meningen med, at vi er her på jorden.

Lektionens fem aktiviteter

1. Indledende refleksion: Hvad er meningen med livet? (15 min.)
2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 30 min.)
3. Stem med fødderne (10 min.)
4. Begrebsbarometeret (20 min.)

5. Tegn dig selv om 30 år (15 min.)

Hvis tiden er knap, kan øvelse 5 undlades.

Praktisk forberedelse

- Medbring post it-sedler og skriveredskaber, hvis ikke I har en tavle til rådighed
- Lav evt. en PowerPoint med de udsagn, som bruges i øvelse 3.
- Lav JA-skilt og NEJ-skilt til øvelsen "Stem med fødderne". Medbring også tape eller andet til ophæng af skiltene
- Print øvelsesarkene til øvelse 4 – begrebsbarometeret (4 konfirmander pr. sæt)
- Medbring papir og skriveredskaber (evt. også farver/tuscher) til øvelse 5
- Forbered evt. rolig baggrundsmusik og evt. snacks til øvelse 5

Gode råd til gennemførelse

- Giv en tydelig ramme: Konfirmanderne behøver ikke dele private oplevelser.

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

- Skab en rolig og tryk stemning, især under tegning og samtale.
- Vær aktivt til stede – hjælp de stille i gang, og sørg for, at alle føler sig inkluderet.
- Brug evt. tavle eller flipover til at samle ord eller pointer op til sidst.

Før I begynder

Forklar kort, at dagens tema er meningen med livet. Gør det klart, at det ikke er sikkert, vi finder et svar – men at I sammen dykker ned i et komplekst emne for at blive klogere.

Sig fx:

“I dag skal vi tale om et af de helt store spørgsmål. Hvorfor findes vi egentlig? Og hvordan vil vi gerne bruge vores liv? Vi skal høre nogle unge dele deres tanker om, hvad de tror er meningen med livet, og bagefter taler vi om, hvordan vi tror, at et godt liv kan se ud.”

Skab tryghed ved at understrege:

- Der er ikke rigtige eller forkerte svar.
- Man bestemmer selv, hvor meget man vil sige.
- Det er også helt i orden bare at lytte.

1. Indledende refleksion: Hvad er meningen med livet? (15 min.)

1. Bed konfirmanderne sætte sig sammen i grupper af 3-4 personer. Sammen skal de give bud på, hvad meningen med livet kunne være – ikke, hvad de selv tænker er meningen med livet, men hvad andre kunne mene er livets store sammenhæng.

Giv hver gruppe arket, der hører til øvelsen. Du finder det i øvelsesmappen.

Hver gruppe finder et svar til de fire personer og noterer på det udleverede ark.

De skal forholde sig til følgende spørgsmål og personer:

- Hvad vil en præst sige er meningen med livet?
- Hvad ville en milliardær sige er meningen med livet?
- Hvad ville et barn i et slumområde i Brasilien sige er meningen med livet?
- Hvad ville en videnskabsmand sige er meningen med livet?

Når konfirmanderne er færdige, taler I sammen i plenum:

- Hvorfor er det netop de budskaber, I er kommet frem til? Hvad er tankerne bag?
- Tror I, at de valgte budskaber er nogen, som mange er enige i – eller er det et fåtal?

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

- Tror I, at synet på meningen med livet er forskelligt, afhængig af om fx man har mange, få penge - eller hvilket arbejde man har?

2. Podcast – gåtur og refleksion (ca. 30 min.)

Konfirmanderne går to og to og lytter til den lange podcast. De kan evt. dele et headset, lade telefonen spille åbent ud af højttaleren - eller I kan høre den i fællesskab fx i kirken liggende på hver sin kirkebænk.

I lydfortællingen møder de William, Karla, Caroline og Alberte, som er elever på Mellerup- og Åbybro Efterskole. De fortæller om, hvad der giver håb - også når tingene er svære.

Undervejs i podcasten er der tid til en kort refleksion. Efter lytningen kan du samle kort op i plenum - fx:

- Hvad lagde I mærke til?
- Var der noget, I kunne genkende fra jer selv eller andre?

3. Stem med fødderne (ca. 10 min.)

En aktiv øvelse, hvor konfirmanderne fysisk tager stilling til spørgsmål om temaet om meningen med livet.

Spørgsmål til øvelsen findes i øvelsesmappen.

Sådan gør du:

1. Lav en skillelinje i rummet - fx med et reb, et stykke tape eller en række stole.
2. Hæng et skilt op i hver side: 'JA' og 'NEJ'.
3. Bed konfirmanderne stille sig på linjen midt i rummet.
4. Læs ét spørgsmål højt ad gangen:
 - De, der er enige, går mod JA-siden.
 - De, der ikke er enige, går mod NEJ-siden.
5. Giv kort tid til snak med sidemanden: Hvorfor står du her?
6. Efter spørgsmålene kan du tage en fælles snak i plenum.

Husk: Øvelsen handler ikke om rigtige svar - men om at tænke over, hvad man selv mener, og høre andres perspektiver.

4. Begrebsbarometeret (ca. 20 min.)

Konfirmanderne sætter sig sammen, så de er 3-4 konfirmander på et hold. Hvert hold får et sæt med arkene til øvelse 4 - Begrebsbarometeret. Du finder dem i øvelsesmappen.

Sammen skal de nu finde frem til, hvilke udsagn de synes er vigtigst for at have et godt liv - og hvilke der er mindst vigtige.

De skal placere de forskellige udsagn med udgangspunkt i spørgsmålet:

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

Hvad er det allervigtigste i et menneskes liv?

Øverst placeres det vigtigste udsagn, og nederst det mindst vigtige. Gruppen skal blive enige, og det kan derfor være nødvendigt at argumentere for sin sag.

Når hver enkelt gruppe har sat deres udsagn op i rækkefølge, får de to minutter til at forberede, hvordan de vil præsentere rækkefølgen for de andre i klassen.

Derefter tager I en runde i klassen, hvor alle grupper præsenterer deres rækkefølge – og hvorfor de har valgt, som de har. Herefter sætter grupperne sig sammen igen og overvejer, om der er noget, de vil ændre ved deres egen prioritering, eller om de skal holde fast ved det, de har valgt.

5. Tegn dig selv om 30 år (ca. 15 min.)

Italesæt over for konfirmanderne, at I nu bevæger jer ind i en mere personlig del af refleksionen over meningen med livet.

Konfirmanderne skal nu tegne sig selv, sådan som de tror, deres liv ser ud om 30 år. De skal tage udgangspunkt i, at de på det tidspunkt har skabt de bedste rammer for et meningsfuldt liv – set med deres egne øjne.

Indled tegneøvelsen med at stille nogle spørgsmål, de kan tage udgangspunkt i, fx:

- Hvor bor du henne?
- Hvem er du sammen med?
- Hvilke ting ejer du – og hvilke er du mest glad for?
- Hvad fylder i dit liv?

Giv konfirmanderne 10-15 min. til tegneøvelsen afhængig af, hvor lang tid du har tilbage af undervisningen. Afslut øvelsen med at spørge konfirmanderne, om nogen har lyst til at vise tegningen til resten af holdet og sætte lidt ord på tankerne bag. Hvis ikke, så slutter øvelsen her.

Afslutning (ca. 5 min.)

Afslut med at samle op på hele forløbet.

Spørg fx:

- Hvad har I opdaget om meningen med livet i dag?
- Er der noget, I vil tage med jer videre?

Evt. afslut med en kort refleksion eller bøn, fx:

“Gud, tak fordi du vil os mennesker det allerbedste. Du ønsker os en fremtid med lykke og håb, og det er vi glade for.”

TEMA 6: NATUR, RO OG TRO

VEJLEDNING TIL PRÆSTER

Refleksion og eftertanke

I temaet 'Natur, ro og tro' rykker omgivelserne omkring os helt tæt på. Hvad er det, naturen gør ved os – og hvad er vores plads i naturen? De spørgsmål arbejder I med i dagens undervisning.

Målet er ikke at finde et svar – men at reflektere over emnet. Det er vigtigt, at du som præst skaber rammen og er nysgerrig og lyttende. Din opgave er selvfølgelig også undervejs at give konfirmanderne indblik i, hvad biblen siger om vores forhold til naturen.

OBS: Denne lektion er særlig relevant i sommerhalvåret, da konfirmanderne undervejs skal opholde sig en del udendørs.

Formål

At give konfirmanderne mulighed for at opleve og tale om naturen som et sted for ro, eftertanke og fordybelse – og hvad det kan vække af tanker om livet og troen. Temaet giver plads til både personlige oplevelser og fælles refleksion.

Temaet giver også mulighed for, at konfirmanderne kan forholde sig til, om

de konkret har haft oplevelsen af, at de er en del af noget større: at verden er skabt, at vi er en del af den, og at Gud kan være nær – også i det stille og det enkle.

Lektionens fem aktiviteter

1. Podcast – gåtur og refleksion (15 min.)
2. Stilhed og sansning (20 min.)
3. Walk and talk (10 min.)
4. Fælles opsamling og refleksion (15 min.)
5. Hvor kommer naturen fra? (15 min.)

Praktisk forberedelse

- Medbring en kasse, hvor du kan opbevare konfirmandernes telefoner.
- Medbring et tæppe/andet underlag pr. konfirmand, hvis du ønsker, konfirmanderne skal ligge på et underlag fremfor direkte på græsset på kirkegården
- Planlæg en rute i nærområdet (fx. på kirkegården), der tager cirka 10 minutter at gå. Marker ruten, hvis

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

ikke konfirmanderne kender den på forhånd.

- Print øvelsesarkene til walk and talk og 'Hvor kommer naturen fra?'. Medbring også tape eller andet til ophæng til sidstnævnte øvelse.

Før I begynder

For mange unge er naturen et sted, hvor man kan trække sig tilbage fra hverdagen. Her kan de mærke stilhed, fællesskab og måske noget, der er større end dem selv. Men det kan være svært for dem at sætte ord på det – nogle unge kalder det ro, andre måske noget åndeligt.

Som præst er din vigtigste opgave ikke at forklare naturen – men at åbne rummet, hvor konfirmanderne selv kan mærke og reflektere. Når de får lov til at sætte deres egne ord på oplevelserne, skaber det grobund for en god samtale.

Det er vigtigt at skabe en rolig ramme, hvor der er plads til både oplevelse, eftertanke og forskellige måder at tro på.

Øvelse 1: Podcast – gåtur og refleksion (15 min)

Konfirmanderne går to og to og lytter til den lange podcast. De kan evt. dele et headset, lade telefonen spille åbent ud af højttaleren – eller I kan høre den i fællesskab fx i kirken liggende på hver

sin kirkebænk. Konfirmanderne skal efter denne øvelse ligge ned i 15 minutter – så hvis du har en aktiv konfirmandgruppe, kan du med fordel vælge at holde denne øvelse aktiv med en gåtur.

I lydfortællingen møder de Alberte, Esther og Karla, som er elever på Mellerup- og Åbybro Efterskole. De deler deres personlige erfaringer med naturen.

Efter lytningen kan du samle kort op i plenum – fx:

- Hvad lagde I mærke til?
- Var der noget, I kunne genkende fra jer selv eller andre?

Øvelse 2: Stilhed og sansning (20 min.)

Saml konfirmanderne på et åbent areal udenfor – gerne på kirkegården.

Efter I har lyttet til podcasten, siger du:

”En af de unge i fortællingen siger om sin oplevelse i naturen: ”Det hele bliver ligesom sat på pause.”

Nu skal vi prøve selv at mærke, om vi kan få den oplevelse”.

Find din kasse frem og bed nu konfirmanderne slukke deres telefon eller sætte den på lydløs. Saml alle telefoner i kassen. Giv først

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

konfirmanderne telefonerne tilbage, når dagens undervisning er slut.

Herefter beder konfirmanderne fordele sig på græsset med lidt afstand til hinanden og lægge sig ned. Fortæl dem, at de nu skal igennem en guidet øvelse i at finde ro og mærke naturen – og måske Gud. Gør dem også opmærksom på, at øvelsen varer cirka 15 minutter – og at de måske bliver udfordret på at ligge stille undervejs. Det er okay, men de skal forsøge at forholde sig roligt, så de ikke forstyrrer de andre.

Start den guidede meditation, som er inspireret af ord fra biblen. Du finder den i øvelsesmappen.

Øvelse 3: Walk and talk (10 min.)

Bed konfirmanderne gå sammen to og to på den rute, du har planlagt på forhånd. Fortæl dem, at de nu skal reflektere over det, de har oplevet og tale sammen om det. Udlever spørgeark fra øvelsesmappen, som de kan tale ud fra.

Øvelse 4: Fælles opsamling og refleksion (15 min.)

Saml konfirmanderne igen – udenfor eller i konfirmandstuen.

Spørg, om nogle har lyst til at dele nogle refleksioner over det, de har oplevet.

Du kan spørge konfirmanderne om:

- Hvordan var det at skulle bruge et kvarter på bare at ligge stille og være til? Var det nemt eller svært?
- Har I prøvet noget lignende før?
- Er der nogen, der havde en særlig oplevelse, de har lyst til at dele?
- Hvor finder I ro i jeres hverdag?
- Tror I, at man kan mærke Gud i naturen?

Øvelse 5: Hvor kommer naturen fra? (15 min.)

Er naturen skabt af Gud, opstået ved en tilfældighed, eller noget helt tredje?

Giv konfirmanderne 2-3 minutter til at overveje ovenstående spørgsmål for sig selv. Imens hænger du de ark op på væggen, som er vedlagt til denne øvelse. Placer dem med god afstand til hinanden – i hver sit verdenshjørne. Du finder arkene i øvelsesmappen.

Bed herefter konfirmanderne om at stille sig hen til det ark, der bedst beskriver deres tanker.

Giv konfirmanderne et par minutter til at snakke med dem, de står sammen med. Bed dem om at tale om, hvorfor de står

KONFIRMANDERNE HAR ORDET

hvor de står. Tag herefter en runde hvor hvert "verdenshjørne" fortæller lidt om, hvorfor de står netop der. Vær nysgerrig og spørg ind til deres tanker.

Bed herefter konfirmanderne snakke med hinanden om, hvilken betydning det har, om man mener det ene eller det andet. Gør det en forskel, hvad man tænker?

Slut evt. af med at fortælle om, at bibelen siger, at naturen og alle mennesker er skabt af Gud, og at alle mennesker derfor har en iboende værdi – fordi de er skabt i Guds billede.

Afslutning (ca. 5 min.)

Afslut med at samle op på hele forløbet.

Spørg fx:

- Hvad har I opdaget om nyt om naturen i løbet af timerne i dag?
- Er der noget, I vil tage med jer videre?

Evt. afslut med en kort refleksion eller bøn, fx:

“Gud, tak fordi du har skabt os – underfuldt. Tak, fordi du har givet os naturen som et sted at finde ro.”